

Веденьєва О. А., здобувач,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Сопілко І. М., к.ю.н., доцент

ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Перманентні процеси глобальної інформатизації обумовлюють необхідність охорони та захисту держави, суспільства та особи від негативного впливу сучасного інформаційного простору. В умовах розвитку інформаційного суспільства особливого значення набуває проблема забезпечення інформаційної безпеки як держави в цілому, так і окремих осіб.

Так, у Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні зазначається про збільшення кількості проблем та ризиків, пов'язаних із інформаційною безпекою, а саме щодо загроз національній безпеці, обумовлених активним використанням Інтернету і мобільного зв'язку з метою пропаганди протиправної діяльності, та збільшення частки використання інформаційно-комунікаційних технологій для вчинення протиправних дій [1].

Інформаційна безпека має комплексний характер, тому є предметом низки міждисциплінарних досліджень. Зокрема, Ю. Є. Максименко визначає інформаційну безпеку як «результат управління реальними чи (та) потенційними загрозами (небезпеками) з метою задоволення національних інтересів людини, суспільства та держави в інформаційній сфері» [2, с. 34]. Учений розглядає поняття інформаційної безпеки у широкому розумінні як невід'ємну частину національної безпеки держави. Зазначена теза підтверджується низкою положень Закону України «Про основи національної безпеки», в якому інформаційна сфера визначається як одна із пріоритетних щодо забезпечення національної безпеки України та усунення загроз національним інтересам України [3].

Поняття інформаційної безпеки закріплено також в Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», в якому вона визначена як «стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки

застосування інформаційних технологій; несанкціоноване розповсюдження, використання і порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації» [4].

В теорії інформаційного права виділяють три рівні забезпечення інформаційної безпеки: рівень особи, що полягає у формуванні раціонального, критичного мислення на основі принципів свободи вибору; суспільний рівень, спрямований на формування якісного інформаційно-аналітичного простору та плюралізм отримання інформації тощо; державний рівень, спрямований на інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності державних органів, інформаційне забезпечення внутрішньої і зовнішньої політики на міждержавному рівні, захист інформації з обмеженим доступом та протидію правопорушенням в інформаційній сфері [5, с. 315].

Окрім того, інформаційна безпека характеризується як система, що складається з таких структурних елементів:

1) інформаційно-технічна безпека, спрямована на захист інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури;

2) інформаційно-психологічна безпека, спрямована на захист психіки людини від негативного впливу деструктивної інформації;

3) інформаційна безпека у сфері прав та свобод людини та громадянина, спрямована на забезпечення права на інформацію.

На нашу думку, інформатизація безумовно відображається у повсякденному житті людини, змінюючи стандарти поведінки та ціннісну орієнтацію особистості. В свою чергу, якість інформаційного простору стає проблемою збереження соціально-психологічного балансу та здорових, продуктивних сил суспільства.

Небезпека інформаційно-психологічного впливу обумовлена змінами у психічному здоров'ї та світогляді особи, до яких він призводить, спричиняючи антисоціальні вчинки та зниження рівня адекватності щодо відображення навколишнього світу у свідомості людини. Таким чином, наразі захист особи від шкідливого інформаційно-психологічного впливу є невід'ємною частиною гарантування інформаційної безпеки.

В широкому розумінні інформаційно-психологічну безпеку слід розглядати як: належний рівень підготовки особистості, за якого досягається захищеність її інтересів і гармонійний розвиток незалежно від наявності інформаційних загроз; здатність держави створити умови для гармонійного розвитку особистості та задоволенні потреб в інформації незалежно від наявності інформаційних загроз; гарантування, розвиток і використання інформаційного середовища в інтересах особи та захищеність від інформаційних небезпек [6, с. 100].

Отже, рівень безпеки інформаційного середовища та якість його функціонування безпосередньо впливають на суспільні процеси, що відбуваються в державі. Таким чином, розвиток суспільства та держави не можливий без вирішення питання інформаційно-психологічної безпеки, оскільки вплив на інформаційні ресурси держави є одним із чинників, що створюють загрози національній безпеці.

Література

1. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p>
2. Арістова І. В. Інформаційна безпека людини як споживача телекомунікаційних послуг: моногр. / І. В. Арістова, Д. В. Сулацький. – К. : Ред. журналу «Право України», 2013. – 184 с.
3. Про основи національної безпеки: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №39. – Ст. 351.
4. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – №12. – Ст. 102.
5. Кузьменко А. М. Особливості проблем законодавчого забезпечення інформаційної безпеки держави, суспільства і громадянина в умовах інформаційно-психологічного протистояння / А. М. Кузьменко // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 4. – С. 315-319.
6. Гавришак Л. Інформаційно-психологічна безпека особистості в сучасному світі / Л. Гавришак // Проблеми гуманітарних наук. Психологія. – 2012. – №29. – С. 100-110

УДК 342.924 (043.2)

Гаджиєва Ш. Н., аспірантка,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя
Науковий керівник: Коломоєць Т. О., д.ю.н., професор

КОДИФІКАЦІЯ СЛУЖБОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК ВІТЧИЗНЯНОГО НОРМОТВОРЕННЯ

У вітчизняній галузевій правничій літературі можна знайти чимало пропозицій вчених-адміністративістів щодо доцільності розробки та прийняття кодифікованих актів, які б об'єднали певну сукупність (інколи інституціональну, інколи підгалузеву, інколи таку, яку не можна вважати в якості вищезазначених) адміністративно-правових норм. При цьому слід зазначити, що відповідні пропозиції відрізняються розмаїттям зовнішніх